No. 61. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 23 Mei.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Mei.

De afgevaardigden hebben het algemeen budget van uitgaven voor 1842, met 198 tegen 46 stemmen aangenomen. Een drietal additionele artikelen door de heeren *Taschereau*, *Etienne fils* en *Ressigeac* voorgedragen, heeft de kamer ten slotte nog beziggehouden. Het eerstgenoemde lid wilde de namen der kunstenaars en letterkundigen kennen, die van het gouvernement eene jaarlijksche geldelijke ondersteuning ontvangen, doch zijne vraag vond weinig bijval; de heer *Etienne* verlangde een naauwer toezigt over de eigendommen van den staat, dat ook deze aan de controle van het hof der rekeningen wierden onderworpen, waartoe de ministers niet ongenegen waren, en beloofden eene speciale commissie daartoe bij gezegd hof aan te stellen; de heer *Ressigeac* deed een voorstel, strekkende om meer gelijkheid van grondbelasting over het geheele rijk in te voeren, doch hoeveel belang dit voorstel ook wekte, vermeende de minister van financien het te moeten afwijzen, op grond der schier onoverkoomlijke bezwaren in de uitvoering, en de kamer vereenigde zich met zijn gevoelen.

Gisteren heeft de kamer de discussie aangevangen over het ontwerp voor de buitengewone openbare werken. Zij is, op voorstel van den rapporteur, begonnen met het tweede artikel, bevattende de militaire werken, vóór het eerste, de burgerlijke werken, te behandelen, omdat vooral tegen het eerstgenoemde verscheidene bedenkingen zijn gemaakt. Dit artikel houdt, dat eene som van ruim [illegible] millioenen voor de fortificatien van Parijs, besteed zullen worden voor buitengewone werken betrekkende tot de dienst der genie en artillerie, alsmede voor kaserneering en militaire magazijnen.

Bij de pairs heeft de burggraaf *Simeon* de lofrede op wijlen den baron de *Marogues* gelezen, en is in deze kamer de discussie geopend over de buitengewone en supplementaire credieten voor 1840.

— De koninklijke familie heeft thans haar verblijf op Neuilly; ook de geweezen spaansche regentes, koningin *Christina*, bevindt zich aldaar.

— De Prins de *Joinville* is naar Cherburg vertrokken, waar Z. K. H. zich naar Holland zou inscheepen.

— Met den telegraaf heeft men gisteren [illegible] bekomen, dat het expeditie-leger den 9 te Algiers is teruggekeerd. De gouverneur en Mgr. de hertog *van Nemours* zijn den 10 aldaar aangekomen, na Medeah en Miliana van leeftogt voorzien te hebben. Den 3 had de vijand op het gebergte boven Miliana 5 of 6000 Kabaillen en zijne geregelde infanterie, die ongeveer 15,000 ruiters in de vlakte moesten ondersteunen. Na eenen geweinsden aftogt, werd langs de geheele Fransche linie de stormmarsch geslagen, en de Arabieren zetteden het op een vlugten, met achterlating van verscheidene honderden aan dooden. Mgr. de hertog *van Nemours*, die den linkervleugel aanvoerde, ondervond weinig weerstand, en moest met het 24ste regiment van linie, waarvan de hertog *van Aumale* luitenant-kolonel is, een nieuwen aanval doen.

Den 5 had er eene ontmoeting tusschen onze gendarmes en de ruiterij van den Emir plaats; 175 Arabieren sneuvelden, 60 vrouwen en kinderen, waaronder aanzienlijke, werden gevangen genomen en 15 à 1800 runderen en schapen bemagtigd. Den 8 werd nog een vijandig dorp gekastijd. Gedurende de geheele expeditie hebben wij slechts 10 of 12 dooden en 30 gekwetsten gehad, de vijand zeker 500 dooden. Den 14 zouden de gouverneur en de hertog *van Nemours* naar Mostaganem vertrekken.

— Uit Toulon schrijft men van den 11den dezer:

Men verzekert dat de schepen *Jemmapes* en *Friedland* bevel bekomen hebben om zich bij het eskader van de Middellandsche zee te voegen. Door deze versterking, al het welk door de spitsuur der afreeling onder den admiraal *Lalousse* tot 16 schepen vermindert was, zullen 18 schepen sterk zijn, verdeeld in twee eerste afdeelingen, over eene van welke de schout-bij-nacht *Casy*, terwijl over de andere de schout-bij-nacht *de Moges* bevel zal voeren.

Het eskader onder den schout-bij-nacht *Casy* maakt zich gereed om de scheepsafdeeling van den schout-bij-nacht *Hugon* aan de Hieyreseilanden af te lossen, en zou vervolgens ter hoogte van de Balearische eilanden gaan kruisen. De schepen van den schout-bij-nacht *Hugon* keeren naar Toulon terug, om herstellingen te bekomen.

— Men meldt uit Madrid van den 11, dat het kabinet *ad interim* bevestigd is, bij het volgend besluit van den Regent: »Als Regent des Koningrijks, gedurende de minderjarigheid van de doorluchtige Koningin Dona *Isabella II* en in haren Koninklijken naam, heb ik besloten, dat voor het tegenwoordige, en tot dat het ministerie bepaaldelijk zal zamengesteld zijn, de heer *de Ferrer*, met het bestuur over de buitenlandsche zaken en de financien zal belast blijven, gelijk ook met het voorzitterschap van den raad, en dat aan de heeren *Becerra*, *Chacon*, *Cortina* en *de Frias* opgedragen zal blijven het bewind over gratie en justitie, oorlog, binnenlandsche zaken, marine, handel en kolonien, dat thans aan hen is toevertrouwd.«

Van den 20sten. — De volgende nadere depeche over de jongste expeditie in Afrika is door den gouverneur-generaal *Bugeaud* aan den president van den raad gezonden:

Algiers, 13 Mei.

» Het expeditiekorps is den 9den te Bidah teruggekeerd. Het heeft een groot konvooi te Medeah gebragt, een ander te Miliana. Er hebben verscheiden kleine gevechten plaats gehad. Den 3den is het korps nabij Miliana door 9000 infanteristen en 10,000 paarden aangevallen geworden; dit klein leger is in volkomen wanorde op de vlugt geslagen en heeft 400 dooden op de plaats van het gevecht achtergelaten. Den 4den is de geheele vijandelijke kavallerie tot aan gene zijde van de brug van Chelif-el-Kantara teruggedreven, welke de Franschen overgetrokken zijn. Den 5den heeft onze kavallerie te Beny-Zug-Zug, op den linker oever, 4000 ruiters, door *Abd-el-Kader* in persoon aangevoerd, geslagen. Vier eskadrons zijner geregelde ruiterij hebben een aanzienlijk verlies geleden. Zij hebben 184 man op de plaats en 19 gevangenen achtergelaten. Deze overwinning heeft ons in handen geleverd den stam van Beny-Zug-Zug, welke zijne tenten, zijne bezittingen een gedeelte van zijne tenten, en een gedeelte van zijne kudde en 82 vrouwen verloren heeft, welke laatste naar Algiers gevoerd zijn, alwaar wel behandeld worden. Wij hebben 140 gekwetsten en 18 gesneuvelden gehad.«

— De pairs hebben gisteren de discussien over de buitengewone credieten voor 1840 voortgezet; de afgevaardigden hebben het geheele ontwerp voor de buitengewone werken, met eenige geringe reductien, met 188 tegen 44 stemmen aangenomen.

— Door den telegraaf heeft men hier het berigt ontvangen van de nederlaag door het engelsch ministerie geleden. Met belangstelling ziet men thans den verderen loop der zaken aldaar te gemoet.

— De heer *Victor Hugo* zal den 3den juni als lid der akademie, in dat geleerde ligchaam worden toegelaten.

— Uit Toulon heeft men berigten van den 15den Mei, dat het eskader, van den schout-bij-nacht *Hugon* werkelijk van de Hieyres-eilanden ter reede van Toulon was gekomen.

Men had er tijdingen uit Bona van den 9den Mei, als wanneer alles aldaar rustig was, in weerwil dat het gedeelte der bezittingen van Beny-Zug-Zug was ontbloot.

— De Parijsche bladen spreken veel van eene buitengewone zending van den heer *Piscatory* naar Griekenland, en beweren dat deze zending, welke met het invorderen van achterstallen door Griekenland aan Frankrijk verschuldigd, in verband schijnt te staan met het afzenden van een aanzienlijk Fransch smaldeel naar de kusten, zal worden geruggesteund.

Ter beurze van gisteren (19 Mei) waren genoteerd 5 pCt. 114,20; 5 pCt. 79,40; Nap. r. 104,25; Op. L. 102, drie achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den Mei.

In den nacht van den 14den is het achtergedeelte van de werkplaats der vuurwerk-afdeeling te Spandau, hetwelk eerst verleden jaar nieuw was opgebouwd, afgebrand. De schade is niet onaanzienlijk; ook eene nieuwe in Engeland vervaardigde raket-pers en eene kort te voren ingeslagen hoeveelheid papier is door den brand vernield.

— De groote raad van het kanton Aargau heeft den 16den betrekkelijk de aangelegenheid van de opheffing der kloosters, een besluit genomen waarvan de beide eerste en voornaamste bepalingen als volgt zijn:

» 1°. De eedgenootschappelijke kantons zullen vriendelijk aangezocht worden aan het landdags-besluit van 2 April geen verder gevolg te geven.

» 2°. Mogt dit tegen alle verwachting dan het geval niet zijn, zoo is Aargau, getrouw aan den vaderlandschen geest waarvan het ten allen tijde bewijzen gegeven heeft, en om te toonen, dat het nooit deszelfs bedoeling is geweest de bonds-akte te schenden of het aanzien van het bondgenootschap te ondermijnen, bereid, zijne overtuiging zoo veel mogelijk aan zijne bondgenooten en broeders ten offer te brengen, en zal onverwijld in overweging nemen, welke wijzigingen in het besluit van den 13den Januarij 1841 mogelijk zouden wezen, zonder de welvaart van ons kanton te benadeelen.

Daar door dit besluit de zaak der kloosters andermaal aan den landdag onderworpen wordt, die in Junij of Julij bijeen zal komen, zoo schijnt er voorerst nog aan geene afdoening dier aangelegenheid te denken te zijn.

— Het officieel oostenrijksch dagblad behelst nadere bijzonderheden omtrent den opstand in Bulgarye, waaruit onder anderen blijkt, dat de Christenen hunne toevlugt tot de wapenen niet genomen hebben, dan nadat de Servische Regering hun bij herhaling bijstand geweigerd had. Ook zouden zij niet tot het uiterste gekomen zijn, alvorens, onverhoopt, uit Konstantinopel een weigerend antwoord op hunne ingediende bezwaren te hebben ontvangen, maar de voorbarigheid van eenige hoofden had de Turken tot wederwraak aangehitst vóór dat dit antwoord kon ingekomen zijn.

— Volgens berigten uit Konstantinopel, tot den 27sten laatstleden, veroorzaakten de tijdingen uit de provincien aldaar groote ongerustheid, naardien men wist dat in Diarbekir, in Kurdistan en tot aan den Taurus een groot gedeelte der bevolking in opstand was. In Mesopotamie wilde men den bekenden hatti-scherif van Gulhane vernietigd zien, en in Syrie drong men, daarentegen, op de nog altijd te vergeefs verwachte uitvaardiging er van aan. In Thessalie en Epirus scheen de zamenzwering in de geboorte verstikt te wezen, en in Albanie is de rust, ofschoon niet zonder moeite, door den Gouverneur gehandhaafd geworden.

ENGELAND.

LONDEN, den 19den Mei.

Na eene beraadslaging van negen dagen, gedurende welke zich een ongemeen groot aantal sprekers, zoo voor als tegen, heeft doen hooren, is gisteren, eindelijk in het Huis der Gemeenten uitspraak wegens het ontwerp tot bepaling der regten op de vreemde suikers gedaan, en het voorstel van lord *Sandon*, een der vertegenwoordigers voor Liverpool, met eene meerderheid van *driehonderd zeezestien* tegen *tweehonderd een en tachtig* stemmen goedgekeurd.

Onder de welsprekendste verdedigers van het voorstel heeft sir *R. Peel* behoord, die eerst gisteren is opgetreden, als had de behoudende partij verlangd, dat de strijd door een harer magtigste en beroemdste kampvechters ten volle beslist zou worden. Niet slechts uit belangstelling in de slaven, dus zeide deze redenaar, ook uit een beginsel van voorzigtigheid moest hij den ministerieelen voorslag bestrijden. Wanneer men toch eenheid de suikerteelt in de engelsche westindische kolonien te bevoorregten, dan liep Jamaica gevaar een ander St. Domingo te worden, waar de blanke bevolking door de negers vermoord of verjaagd was. En wat zou er dan, vroeg hij, van de navolging van Engelands roemrijk voorbeeld, tot vernietiging van den slavenstand, door andere volken worden? Ook betwijfelde hij of de voorgestelde maatregel het doel, de verbetering van 's lands financiëlen toestand namelijk, wel bereiken zou, en berispte de ministers over de wankelbaarheid hunner beginselen, daar zij, die thans zoo sterk voor den vrijen handel ijverden, vroeger, en nog niet lang geleden, de inkomende regten gedurig verhoogd hadden. Ten slotte waarschuwde hij tegen het gevaar, dat in het opwekken der hartstogten der bevolking gelegen was, en zeide dat een Gouvernement, hetwelk zich onruststokers tot bondgenooten kiest, altijden zal met hun slaaf en niet hun meester te wezen.

Lord *Palmerston* en lord *J. Russell* zijn vervolgens opgestaan, om de redenen van dezen spreker en anderen van zijne partij te wederleggen. Eerstgenoemde beroogde dat het beter was, enkele groote monopolisten in hunne inkomsten te benoeijen, dan het volk nieuwe en drukkende lasten op te leggen, terwijl laatstgenoemde minister er zich voornamelijk op toelegde om aan te toonen, dat het tegenwoordig kabinet het vertrouwen van het Huis in geene mindere mate bezat, dan dat aan welks hoofd sir *R. Peel* de laatste maal gestaan had.

De meerderheid van 36 stemmen tegen de ministers is grooter dan velen verwacht hadden. Naar het oordeel der meeste Londensche bladen, schiet thans voor het ministerie *Melbourne* niets anders over dan aftreding of ontbinding van het parlement. Mogten de ministers tot eene aftreding besluiten, dan zal sir *Robert Peel*, waarschijnlijk op nieuw aan het roer van staat worden gesteld. Hij en zijne partij zouden echter met eigenaardige moeijelijkheden te strijden hebben. De jongste voorstellen der ministers betrekkelijk de suiker, het timmerhout en vooral ook het graan, vinden onwijfelbaar grooten bijval bij een deel des volks, der fabrikanten en der handelaars. De heer *O'Connell* heeft in eenen brief aan het Iersche volk dit reeds voorloopig tegen de optreding van een toryministerie in beweging gebragt.

— Volgens de jongste berigten uit New-York was alle vrees verdwenen, dat de zaak van *M'Leod* aanleiding tot eenen vredebreuk met Engeland zou geven; maar was men minder gerust omtrent de beslechting van het geschil nopens de grensscheiding.

Men zag de opening van het congres, die op den laatsten dezer maand bepaald is, met gespannen verwachting te gemoet, dewijl gewigtige aangelegenheden, vooral met betrekking tot de financiën, in deze zitting geregeld moeten worden. Omtrent de bekwaamheid en oogmerken van den nieuwen president koesterde men algemeen de beste verwachtingen.

De kapitein der stoomboot *Great Western*, met welke deze berigten zijn aangebragt, geeft verslag wegens eene in die vaart voorbeschikte hoeveelheid drijvende ijsbergen, door hem op zijnen togt ontmoet, en welke hem en de gezagvoerders van andere schepen de reis zeer bemoeijelijkt hadden. Hierdoor is de vrees toegenomen, dat de stoomboot *President* tusschen dit ijs verongelukt is.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 3 pCt. gec. 10⅞; Ned. 2½ pCt. 52¾; 5 pCt. 100; Sp. 23⅜; Portugal 20½; Braz. 68½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Mei.

In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal, Woensdag gehouden, zijn weder onderscheidene ingekomene verzoekschriften naar de daartoe gestelde commissie verzonden. Zij betreffen meerendeels het voorgestelde wetsontwerp nopens het tarief van in- uit- en doorvoer.

Daarop bragt voorzegde commissie bij monde der heeren *van Hoorn van Burgh*, *van Heloma*, *van Panhuys* en *de Man*, verslag uit op onderscheidene in hare handen gestelde verzoekschriften, als: van korenmolenaars uit Groningen en Drenthe, hun verlangen te kennen gevende, dat voortaan de accijns op het gemaal bij admodiatie geheven mogt worden; van ingezetenen uit Maastricht en uit Groningen, tegen de wet op het personeel; van vervoeners uit Friesland, tegen den accijns op den turf; van fabrikanten in ijzerwaren, die eene verhooging van de inkomende regten op de spijkers vragen; van den heer *van der Tuuk*, te Haarlem, zijne beschouwing nopens de wet op het personeel nader toelichtende, enz. De commissie stelt voor, en de vergadering vereenigt zich er mede om al die verzoekschriften ter griffie neder te leggen, terwijl de verslagen zullen worden gedrukt. — Ook is er nog verslag gedaan nopens een adres van notarissen uit Heerenveen, omtrent de overboeking der hypothecaire inschrijving uit de registers van het oude stelsel in die, welke ten gevolge der nieuwe wetgeving zijn daargesteld. Ook dit adres wordt ter griffie gedeponeerd, terwijl bovendien een afschrift van hetzelve naar HH. Exc. de ministers van justitie en van financiën zal worden gezonden.

De voorzitter gaf kennis, dat ontvangen zijn de antwoorden der Regering op de aanmerkingen der afdeelingen, nopens de voordragt der vereenigingen; welke antwoorden van een nieuw opstel voorzien zijn. De voorzitter geeft den leden in bedenking, om die antwoorden Vrijdag in de afdeelingen te onderzoeken, en de alsdan aan de orde zijnde beraadslagingen over de voordragt van wet nopens de consignatien tot den volgenden dag uit te stellen.

De vergadering hiertoe besluitende, is dezelve uiteen tot heden Zaturdag ten 12 ure.

— Nadat Z. M. dingsdag en woensdag het merkwaardige te Utrecht bezigtigd had, is hoogstdezelve woensdag namiddag naar 's Hage teruggekeerd. Voor Zr. Ms. vertrek heeft hoogstdezelve de volgende personen met de ridderorde van den Nederlandschen leeuw beschonken: de heeren *M. A. van der Bank*, predikant der waalsche gemeente; *P. A. Beelaerts van Oostenrijk*, lid van de gedeputeerde staten, *C. A. van der Muelen van Maarsenbroek*, raad der stad, *P. J. J. Ram*, raadsheer, *E. van Beek*, professor in de wis- en natuurkunde, *H. J. Royaards*, professor in de theologie, *F. G. graaf van Limburg Stirum*, titulair kolonel der schutterij, *G. A. Vermeulen*, aartspriester, *R. van der Voort*, wethouder. De hee-

ren kommandanten der beide eerewachten, *F. A. C.* baron *van Heeckeren van Brandsenburg* en *E.* baron *de Wendt van Zytzama*, hebben van Z. M. ieder een diamanten ring ten geschenke ontvangen.

— Men schrijft uit Leiden, dat ook die stad binnen kort met een bezoek van Z. M. den Koning zal vereerd worden.

— Uit Arnhem vernemen wij dat van de komst van Z. M. den Koning aldaar, nog niets met zekerheid te bepalen is. Intusschen is men ijverig bezig met het oprigten van eerebogen en het daarstellen van betimmeringen voor de illuminatie. Ook gaat men voort met de oprigting der eerewacht.

— De Leeuwarder courant vermeldt, dat Z. M. waarschijnlijk in de volgende maand die provincie met een bezoek zal vereeren. Te Leeuwarden hield men zich bezig met het daarstellen eener eerewacht, welke tot haren kommandant zal hebben den heer *J. G. van Wageningen*.

— Mgr. *Cappacoini* is woensdag in de residentie aangekomen, en heeft zijn intrek genomen bij den Pauselijken zaakgelastigde *Antonnicelli*.

— De commissie, benoemd bij Koninklijk besluit van den 1 Augustus 1839, n°. 19, ter beoordeeling en tot toezigt van het te Apeldoorn daar te stellen monument, ter nagedachtenis van wijlen Zijne Excellentie den luitenant-admiraal *van Kinsbergen*, heeft van de verschillende ontwerpen, welke, ten gevolge het uitgegevene programma waren ingekomen, het plan, vervaardigd door onzen stadgenoot, den heer *P. Huysers, Az.*, waardig gekeurd om bekroond te worden.

De inzenders der niet bekroonde ontwerpen zijn door genoemde commissie verzocht, dezelve, onder overlegging van behoorlijke bewijzen van eigendom, te doen afhalen bij den heer burgemeester der gemeente Apeldoorn.

— Uit Groningen schrijft men van den 17 Mei.

Op den 15 dezer werd, van wege het korps officieren van het 8ste regiment infanterie, het kruis van de Militaire Willems Orde, derde klasse, met briljanten omzet, waartoe door Zijne Majesteit, bij besluit van den 25 Maart jl., n°. 96, op het deswege door voormeld korps officieren gedaan verzoek, aan den heer generaal-majoor *J. Huls* de vergunning tot het dragen van hetzelve is verleend, met veel plegtigheid en onder het spelen der muzijk van het korps, aan zijn hoog edel gestrenge aangeboden. — Naar men vernemt, werd dit bewijs van achting, hetwelk tevens dient tot een aandenken aan dat korps, waarbij zijn hoog edel gestrenge twee-en-twintig jaren als hoofdofficier, en nu laatstelijk als kolonel, bevel heeft gevoerd, met wederkeerige verzekering van achting, en het doen van eene hartelijke toespraak, waardoor voornoemde generaal een ieder zoo zeer weet te voldoen, aangenomen."

— Uit Utrecht vernemen wij dat de gecostumeerde voorstelling *van den Plegtigen Intogt van Willem II. Graaf van Holland, Roomsch Koning, binnen Utrecht*, in 1249, door de Heeren Studenten ter gelegenheid der viering van het vijfentwintigste verjaarfeest van het herstel der Utrechtsche Hoogeschool op 2. Junij eerstkomende zal gegeven worden.

In dezelfde courant leest men het volgend aandoenlijk verhaal, uit Zeist van den 15de dezer.

» Gisteren namiddag had alhier een vreeselijk ongeluk plaats, hetwelk de geheele gemeente met weemoedige aandoening vervulde. Een meisje, oud 9 jaren, dochtertje van *Anthonij van Klooster*, een geacht inwoner dezer plaats, speelde in de nabijheid der ouderlijke woning aan de vaart van het slot, die aldaar eene diepte van 14 voet op moerassigen grond bevat. Het zorgeloos kindje schiet voor over in het water. Een vlugge jonge tuinier van 20 jaren, *Teunis van Tellingen* genaamd, werkt in de nabijheid, ziet het ongeval, werpt zijn buis en gereedschap af, springt naar het kind, grijpt het terstond onder den eenen arm en werkt met den anderen naar den oever. Nog eene minuut en het kind is gered. Maar de moeder heeft voor hare woning weinige schreden van daar, de kreet gehoord en den toestand van haar kind gezien. In vertwijfelde moederliefde ijlt zij derwaarts en stort zich onbedachtzaam op den bijderenden redder met het kind; zij klemt zich aan beiden vast, en door den jongeling alle vermogen, om naar den oever te werken, werd benomen; en de drie aan elkander geklemde voorwerpen zinken naar den grond! Door het inspannen van alle krachten gelukt het den wakkeren jongeling, om zich met moeder en kind weder naar boven te werken, maar de worsteling der moeder houdt niet op en andermaal zinken zij te zamen naar beneden. De moedige redder behoudt zijne bewustheid en verzamelt zijne laatste krachten, om nogmaals zijne poging te herhalen, maar nu laat hem de waarschijnlijk magteloos geworden moeder, altoos nog aan haar kind geklemd, los, en de jongeling schiet alleen naar boven, waar hij, op het punt om zelfs te bezwijken, door de hulp der toegevloeide menigte, gelukkig wordt gered!

» Dadelijk werden nu alle pogingen aangewend, om moeder en kind uit de diepte op te halen, welke dan ook gelukten, maar helaas! te vergeefs. Alle middelen der kunst worden beproefd, doch het was te laat. Onberadene moederliefde heeft haar kind met zich zelve van het leven beroofd en een van droefheid verpletterd vader met 3 moederlooze weezen niets overgelaten dan tranen, om hun ontzettend verlies te bewenen!

» Mogt dit treurig verhaal aan allen, die het lezen, maar bijzonder aan teedere moeders, tot eene waarschuwing dienen, om bij onvoorzienen nood, haar overdreven gevoel te bedwingen en zich door verstandigen raad of voorbeeld te laten geleiden tot afwending van het gevaar, en mogt het tevens dienen, om den edelen jongeling eene zuil van dankbaar aandenken te stichten in alle menschlievende harten."

— Volgens de Nijmeesche Courant bestaat het voornemen, tot het leggen van eenen nieuwen grindweg tusschen die stad en Maastricht. De voorbereidende werkzaamheden tot derzelver legging zijn reeds begonnen.

— De fabrijk *de Atlas*, toebehoorende aan de firman *Dixon* en *Comp.*, te Amsterdam, heeft hare werkzaamheden ten volle aangevangen, zoowel wat het werktuigkundige als het gieten der metalen betreft.

— Ll. Vrijdag heeft het provinciaal geregtshof van Zeeland de zaak behandeld van *Jacobus Baert*, oud 40 jaren, arbeider, geboren te Hengstdijk, laatst woonachtig te Ellewoutsdijk, als beschuldigd van *moedwilligen doodslag*, *met voorbedachten rade en geleider lage*, op de personen van *Balten Zuidweg*, oud 74 jaren, en *Janna Zuidweg*, oud 72 jaren, in derzelver woning onder Ellewoutsdijk, in den avond van den 23. December ll., onmiddellijk opgevolgd door *diefstal* uit die woning, van een aantal goederen, aan de verslagenen toebehoorende. Den volgenden dag heeft het hof bij arrest, den beschuldigde schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, door diefstal bij nacht, in een bewoond huis gevolgd, en hem veroordeeld tot de doodstraf met den strop, en in de kosten van het proces.

Van den 22sten. — De Eerste kamer der Staten-Generaal heeft gisteren hare werkzaamheden hervat en van de Tweede Kamer ontvangen de vier ontwerpen van wet, die laastelijk door dezelve zijn aangenomen, als: 1°. dat betreffende de regterlijke organisatie der provincien Zuid-Holland en Noord-Holland; 2°. dat nopens de regterlijke organisatie van het hertogdom Limburg; 3°. dat tot regeling van eenige punten, de dienst der justitie betreffende; en 4°. dat tot opheffing van den exceptionelen regtstoestand van het hertogdom Limburg. Deze voordragten zijn ter overweging aan de afdeelingen verzonden.

— Men vernemt, dat er in het ontwerp van wet, betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte, veelvuldige wijzigingen door de regering gebragt zijn, die het noodzakelijk gemaakt hebben, eene geheel nieuwe redactie van dat ontwerp op te stellen, aan de Kamer moet toegezonden zijn.

— Men vernoemt dat Z. M. benoemd heeft tot Oostindisch ambtenaar den heer *Anton* baron *Sloet van Oldruitenborgh*, geëmployeerd bij het ministerie van marine en kolonien, en dat Z. Ed. tevens is toegevoegd aan den heer *Kruseman*, door den koning met eene bijzondere zending naar Java belast.

— Bij eene dispositie van den directeur-generaal van oorlog en den secretaris-generaal bij het departement van marine en kolonien, van den 14den dezer, krachtens 's konings magtiging beschikkende op onderscheidene door Jhr. *R. L. Andringa de Kempenaer*, voormaligen 1sten luitenant der infanterie en later ambtenaar in Nederlands Indie, gedane verzoeken, is aan den adressant, elk voor zooveel hem betreft, te kennen gegeven:

a. Dat aan hem op den 8sten Mei 1834 een eervol ontslag als afdeelings-adjudant bij de 9de afdeeling toegestaan zijnde, en het ingesteld onderzoek hebbende doen blijken, dat hij zulks sedert dat tijdstip niet had gedemeriteerd, het aan hem op den 27sten October daaraanvolgende verleend definitief ontslag uit 's rijks militaire dienst verklaard wordt als een eervol ontslag te moeten worden beschouwd.

b. Dat hij, met ter zijde stelling van het hem in het jaar 1838, op zijn verzoek verleend ontslag als burgerlijk ambtenaar in Nederlandsch Indie, wordt beschouwd, dat radicaal bij voortduring te bezitten.

c. Dat hij mitsdien zal worden behandeld als ambtenaar met verlof op het daartoe gestelde traktement, zullende het tijdstip waarop dat verlof ten einde zal loopen, nader worden bepaald.

— Door den Directeur-Generaal van Oorlog is ter kennis van het leger gebragt, dat hij, gebruik makende van de hem bij Zr. Ms. besluit van den 26 Maart jongstl. toegekende bevoegdheid, den inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, als belast met de waarneming der functien van inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt, heeft gemagtigd, om voortaan, zonder autorisatie van het Departement van Oorlog, de officieren van gezondheid en apothekers van standplaats of garnizoen te doen verwisselen, of hen van de plaats of garnizoen, waarin zij zich bevinden, naar eene andere plaats of een ander garnizoen te detacheren, mitsgaders om de paarden-artsen van het eene korps naar het ander over te plaatsen of te detacheren, alles zoodanig, als hij in het belang van de dienst geraden zal oordeelen, doch met last tevens, om van het verplaatsen of detacheren van de bedoelde geneeskundigen telkens opgave te doen aan de belanghebbende autoriteiten.

— Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den gepensioneerden majoor *J. B. Perrenet du Battu*, als kommandant van het huis van militaire detentie te Leiden; en den luitenant-kolonel *J. Frisch Stephenson*, thans kommandant der strafgevangenis te Woerden, bij wijze van overplaatsing, benoemd tot kommandant te Leiden.

Z. M. heeft den gepensioneerden majoor *J. Vorstenbosch* benoemd tot kommandant van het huis van opsluiting en tuchtiging te Woerden.

— Uit 's Hage schrijft men van den 20sten:

» Men spreekt thans veel van eene ophanden verandering in de uniform van onderscheidene korpsen van het leger. Onder anderen zegt men dat de kwartiermeesters eene geheele afzonderlijke uniform en daarbij zilveren epauletten zullen bekomen; het laken hunner rokken zou iets ligter van kleur dan dat van de korpsen zijn. De artillerie zal, in plaats van den chakot, een casque of helm van gebrand leder, in den vorm als die der dragonders, alsmede roode epauletten bekomen, welke laatste ook door de kadets aan de koninklijke militaire akademie te Breda zullen gedragen worden, terwijl tevens de snede der rokken van de kadets eenige verandering zal ondergaan. De uniform der rijdende artillerie zal in een huzaren-tenu veranderd worden.

— In de zitting van den Hoogen Raad van Woensdag heeft de Procureur-Generaal zijne conclusien genomen in de zaak van *W. G. Verelget*. De Procureur-Generaal meende, dat de aangevoerde middelen van cassatie niet konden leiden tot de vernietiging van het arrest. Toestemmende, dat er in deze zaak eenige onregelmatigheden hadden plaats gegrepen, zoo meende Zijn Ed. Hoog Achtb. dat die niet met straf van nietigheid waren bedreigd. Hij concludeerde mitsdien tot de verwerping van het beroep. De uitspraak is bepaald op den 15 Juni.

— In de Rotterdamsche Courant leest men:

Naar algemeen verzekerd wordt, is het fraaije en ruime Gemeenelandshuis van Schieland alhier, dat ten jare 1662 gesticht werd, van Stads wege aangekocht, om met 1 November aanstaande te worden geleverd, wordende het oogmerk van dezen aankoop tot hiertoe geheim gehouden.

De gemengde commissie voor de scheepvaart op de Schelde te Antwerpen heeft hare werkzaamheden geëindigd. Zij wacht nu de bekrachtiging van de voorloopige overeenkomst, omtrent de vaart op gemelde rivier. Zoodra deze zal ontvangen zijn, zal de commissie zich met de regeling van de vaart op de Maas beezig houden.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51⅞, dert. zest.; ditto 5 pCt. 99¾; Kansbill. 24 en zest., negen zest., ⅝; Syndik. 4½ pCt. 90¾, ⅞; Handelmaats. 165¾, 165; O. 1, 5 pCt. 97⅝, ½; Ardoins 22⅛; ditto Coupons 19½; oude Russen 104 drie achtste; 4 pCt. 87⅝; Metall. 105¼.

*** Te TERHEYDEN, bij BREDA, is den 21sten Mei 1841 van eenen ZOON zeer voorspoedig bevallen CORNELIA ARNOLDA DE VRIES ROBBÉ, Echtgenoot van SIMON HONDIUS VAN HERWERDEN.

Bij A. LOONEN Cz.,

Eindstraat Lett. B, No. 30, te BREDA,

BOUGIES DE L'ETOILE,

VOOR DE TAFEL, PIANO, CONCERTEN EN RIJTUIGEN.

1e Kwaliteit per Pak 85 Cts. sneeuw wit,
2e idem. » » 75 » iets minder wit.

Voor de deugd wordt in alle opzigten gegarandeerd, hebbende deze BOUGIES te *Parijs* en *Brussel* bereids vijf Gouden en Zilveren Medailles behaald.

VETKAARSEN.

Ook deze onderscheiden zich in witheid zuiverheid en heldere vlam van vele anderen.

Beide deze soorten van KAARSEN worden binnen deze Stad door Stoom gegoten, en zullen, hoop ik, bij den Landgenoot, de voortbrengsel der Nederlandsche Nijverheid de voorkeur genieten.

Ook de **KERKEN-KAARSEN**, in *Frankrijk*, en *België* algemeen goedgekeurd en in gebruik, worden hier gegoten in verschillende Modellen.

Deze zaak in gemeenschap geschiedende, is geheel van mijnen gewonen handel afgescheiden, waarom de afleveringen niet dan tegen dadelijke betaling geschieden kunnen, en waarnaar de prijzen berekend zijn.

LIEVE HIEME.

In het *Wapen van Nassau* is gearriveerd een Koopman met BEDDEN VEEREN, eerste Kwaliteit, tot zeer civiele prijzen, en zal slechts eenige dagen vertoeven.

*** Op Dinsdag den 25 Mei 1841, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van Mejufvrouw de Wed. L. OERS, op de Groote Markt te Breda, PUBLIEKE VERKOOPING, van eene buiten gewone fraaije verzameling BLOEMEN voor den open grond, de Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer veel schoone SPRUIK- en HEESTERGEWASSEN, benevens eene uitgezochte partij DAHLIA'S en CAMELIA'S.

Alles 2 uren voor de Verkooping te zien.

*** Op Donderdag den 27 Mei 1841 en volgende dagen, PUBLIEKE VERKOOPING, in de gewone Verkoopzaal, op de Veemarkt te Breda, van eene aanzienelijke partij Galanterie-waren, Spiegels en Schilderijen, Verlakte Goederen, Mahonyhouten Liqueurkelders, Theekistjes en Pijpenstandaarders, fijne Parfumerien en Zeepen, eenige Garen, Lint en Speelen, eene aanzienelijke partij Kinderspeelgoed, eenige Ellengoederen, Broekstoffen, enz.

Dagen te voren (*Woensdag*) op de gewone uren te zien.

UIT DE HAND TE KOOP

Een extra groote en elegant bewerkte CIRCULAIR-KAGCHET, voor groote vertrekken geschikt. Te bezigtigen bij J. C. GROOTENBOER, Lange Brugstraat te *Breda*.

VOOR HET RIJK.

Administratie der Domeinen.

PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP BREDA.

VERPACHTING VAN

GRASGEWAS.

De AGENT van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk gemachtigd, zal, op Zaturdag den 29 Mei 1841, des voormiddags om tien ure, ten Huize en Herberge van J. VAN ALPHEN, in den *Zandberg*, buiten de Ginnekepoort te *Breda*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NARRSSEN, residerende te *Breda*, publiek

VERPACHTEN:

Het GRASGEWAS van de FORTIFICATIEN der VESTING BREDA, in 24 perceelen verdeeld, en zulks voor het saizoen van 1841.

De Kondition van Verpachting, liggen ten Kantore van den Agent voor een ieder ter lezing.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

Bibliothèque Historique et Militaire;

à la Librairie de BROESE & COMP. à *Breda*.

HISTOIRE CRITIQUE ET MILITAIRE DE LA RÉVOLUTION, rédigée sur de nouveaux documents et augmentée d'un grand nombre de cartes et plans; 4 beaux volumes grand in-8°, imprimés à deux colonnes, et Atlas renfermant les légendes et 38 cartes et plans. (*L'édition de Paris forme 15 volumes, et se vend*. 161 fr.) . . . . . *f* 50,00.

VIE POLITIQUE ET MILITAIRE DE NAPOLÉON, racontée par lui-même au tribunal de César, d'Alexandre et de Frédéric, faisant suite à l'Histoire des guerres de la Révolution. Nouvelle édition; 2 volumes gr. in 8°, imprimés à deux colonnes, et Atlas renfermant 36 cartes et les légendes. (*L'édition de Paris forme 4 volumes, et se vend* 68 fr.) . . . . . *f* 23,00.

TRAITÉ DES GRANDES OPÉRATIONS MILITAIRES, ou Histoire critique et militaire des guerres de Frédéric II, comparées au système moderne, avec un recueil des principes les plus importants de l'art de la guerre; précédé du tableau analytique des principales combinaisons de la guerre et de leurs rapports avec la politique des États, pour servir d'introduction au Traité des grandes opérations, suivi du Précis de l'art de la guerre du Nouveau tableau analytique des principales combinaisons de la Stratégie et de la grande Tactique; complété par l'histoire de la guerre de 7 ans, par *Lloyd* (*avec un Atlas composé de 8 cartes qui se trouve dans le même carton, à la suite de celui des Grandes Opérations*); 2 volumes grand in-8°, imprimés à deux colonnes. Atlas renfermant 26 cartes et un grand nombre d'ordres de marche, de plans, etc. (*L'édition de Paris forme 8 volumes et se vend 76 fr.*) *f* 23,00.

PRINCIPES DE LA STRATÉGIE, développés par la relation de la campagne de 1796 en Allemagne, par *S. A. I. et R.* l'archiduc Charles, ouvrage traduit de l'allemand, par le général *Jomini*, suivi des MÉMOIRES SUR LA CAMPAGNE DE 1796, par le maréchal *Jourdan*; 1 volume grand in-8°, imprimé à deux colonnes, avec un Atlas et des plans d'une grande dimension. (*L'édition de Paris forme 4 volumes et se vend*. 43 fr.) . . . . . *f* 12,00.

ESQUISSES HISTORIQUES, PSYCHOLOGIQUES ET CRITIQUES DE L'ARMÉE FRANÇAISE, par *Joachim Ambert*. — Nouvelle édition, revue et augmentée d'un grand nombre d'articles publiés par l'auteur dans les journaux militaires de France et qui ne se trouvent pas dans l'édition de Paris en 2 volumes. — 1 beau volume grand in-8°, imprimé à deux colonnes et orné de seize lithographies coloriées. (*L'édition de Paris forme 2 vol. non compris les écrits de l'auteur, et se vend* 30 fr.) . . . . . *f* 7,00.

TRAITÉ DE TACTIQUE, par feu le colonel marquis de *Ternay*, revu, corrigé et augmenté par *F. Rüch*, lieutenant-colonel, professeur à l'école d'application des officiers d'état-major de France; 1 beau volume grand in-8°, imprimé à deux colonnes, avec un Atlas très-soigné. (*L'édition de Paris forme 2 volumes, et se vend* 25 fr.) . . . . . *f* 14,00.

OKOUNEFF, colonel de l'état-major russe. — Considérations sur les grandes opérations, les batailles et le combats de la campagne de 1812. — Mémoires sur les principes de la stratégie et sur les rapports intimes avec le terrain. — Examen raisonné de propriétés des trois armes différentes: l'Inf., la Cav. et l'Art., de leurs rapports entr' elles. Mémoires sur le changement qu'une artillerie bien employée peut produire dans le système de la grande tactique moderne. — Histoire de la campagne de 1800, en Allemagne et en Italie, par *Bulow*, et du Précis de la même campagne dans la Souabe, la Bavière et l'Autriche, traduit de l'allemand, par *Ch. L. Sevelinges*. — 1 volume grand in-8°, imprimé à deux colonnes. (*L'édition de Paris forme 5 volumes*. Se vend 33 fr.) *f* 9,00.

GALERIE DES MARECHAUX DE FRANCE, composée de 43 portraits, reproduits d'après les dessins originaux qui figurent dans la galerie de Versailles; les états de service sont placés en regard et forment le texte. . . . *f* 7,00.

ICONOGRAPHIE DES CONTEMPORAINS, depuis 1789 jusqu'à 1830, ou collection de 201 portraits des personnages célèbres de la Révolution (*papier de chine*), format in-8° . . . . . *f* 28,00.

RECUEIL DES GRANDES MANOEUVRES D'ARMÉE, par le général de brigade, comte *Vandermeere*, ancien élève de l'école polytechnique de France sous l'Empire; 1 vol. in-4°, oblong, orné de 30 planches coloriées. . . . *f* 5,50.

MÉMORIAL DE L'ARTILLERIE, ou recueil des mémoires, expériences, observations et procédés relatifs au service de l'artillerie, rédigée par les soins du comité, avec l'approbation du ministre de la guerre, publié la 1re en 1826. 1 volume in-8° . . . . . *f* 15,00.

AVANT-POSTES DE CAVALERIE LEGERE, par *F. de Brack*; suivi du MANUEL DU SERVICE DE LA CAVALERIE LEGERE, EN CAMPAGNE par le comte *Rhein-Dyhrn*; 1 volume in-8°, cartonné . . . . . *f* 5,00.

DE L'UNIFORME ET DE LA BAIONNETTE, ou instruction pour l'emploi du fusil dans l'infanterie, comme arme d'attaque et de défense, par *M. Selmnitz*, capitaine de l'armée saxonne, traduit de l'allemand par *J. B. N. Mertjat*, lieutenant-adjudant-major au régiment d'élite de l'armée belge; 1 volume in-18, de planches lithographiées. . . . . *f* 1,00.

COURS ÉLÉMENTAIRE D'ART ET D'HISTOIRE MILITAIRE, à l'usage des élèves de l'école royale spéciale militaire, par *J. Rocquancourt*, chef des cadres au corps royal d'état-major (ancien capitaine du génie); 3 volumes in-8° . . . . . *f* 12,00.

ESSAI D'UN TRAITÉ ÉLÉMENTAIRE D'ARTILLERIE, par le comte *C. Zimmermans* . . . . . *f* 3,00.

PRÉCIS DE LA GÉOGRAPHIE UNIVERSELLE, ou description de toutes les parties du monde sur un plan nouveau, d'après les diverses natures de gisement, par *Malte-Brun*; 6 forts volumes in-8°, avec Atlas in-folio, de 71 cartes. *f* 47,50.

DICTIONNAIRE DES SCIENCES MATHÉMATIQUES PURES ET APPLIQUÉES, par *J. S. de Montferrier*, membre des académies des sciences de Paris, de Marseille, de Nîmes; 2 volumes petit in-8° . . . . . *f* 12,00.

SUPPLÉMENT AU MÊME OUVRAGE, ou théorèmes nouveaux et plusieurs articles sur la géodésie, la trigonométrie et l'astronomie; 1 volume petit in-8° . . . *f* 8,00.

DE L'INFLUENCE DES CHEMINS DE FER, de l'art de les tracer et de les construire, par *Seguin*, aîné. 1 vol. in-8° . . . . . *f* 2,50.

COMBES (ingénieur en chef des mines). Traité complet de l'aerage des mines 1 vol. in-8° . . . . . *f* 8,00.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.